

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

2017/2. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı
İleri Düzeyde Finansal Muhasebe
7 Temmuz 2017 Cuma – 18.00 (Sınav Süresi 2 Saat)

Sorular

S-1-Aşağıdaki kavramları kısaca açıklayınız. (30 p)

- a- Faaliyet kiralaması
- b- Koşullu borç
- c- Koşullu varlık
- d- Zamanlama farkları

S-2- Finansal tabloların unsurlarının ölçüm esaslarını sıralayarak kısaca açıklayınız. (30 p)

S-3- r@ktas işletmesi stokların değerlemesi kapsamında muhasebe politikasını 2016 yılında değiştirmiştir. 2015 yılı sonuna kadar ağırlıklı ortalama yöntemini kullanmış, 2016 yılında ise stok hareketlerini daha doğru yansıttığı bilgisinden hareketle ilk giren ilk çıkar yöntemi olarak değiştirmiştir. Stok değerlendirme yönteminin etkisi şu şekilde tespit edilmiştir.

1

31-12-2014 tarihinde	20.000.-TL artış
31-12-2015 tarihinde	30.000.-TL artış
31-12-2016 tarihinde	40.000.-TL artış

Gelir tablosu ise aşağıdaki gibidir;

	2016	2015
Satışlar	500.000.-	400.000.-
Satışların Maliyeti	200.000.-	160.000.-
Brüt Kar	300.000.-	240.000.-
Yönetim Giderleri	120.000.-	100.000.-
Satış ve Dağıtım Giderleri	50.000.-	30.000.-
Net Kar	130.000.-	110.000.-

İstenilen:

TMS 8- Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar standardı kapsamında muhasebe bu değişikliğin özkaynak değişim tablosu ve gelir tablosu üzerindeki etkisini gösteriniz. (40 p)

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

Cevaplar

Cevap 1 – Kavramlara ilişkin açıklamalar aşağıdaki gibidir; (30P)

Faaliyet kiralaması	Mülkiyete bağlı risk ve faydaların önemli ölçüde tamamını transfer etmeyen kiralama türüdür.
Koşullu borç	(a) Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve işletmenin tam anlamıyla kontrolünde bulunmayan, bir veya daha fazla kesin mahiyette olmayan olayın ileride gerçekleşip gerçekleşmemesi ile mevcudiyeti teyit edilebilecek olan olası yükümlülük veya (b) Geçmiş olaylardan kaynaklanan fakat; (i)Yükümlülüğün yerine getirilmesi için, ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin bulunmaması veya (ii)Yükümlülük tutarının, yeterince güvenilir olarak ölçülememesi nedeniyle finansal tablolara yansıtılmayan mevcut yükümlülüktür.
Koşullu varlık	Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve işletmenin tam anlamıyla kontrolünde bulunmayan, bir veya daha fazla kesin mahiyette olmayan olayın ileride gerçekleşip gerçekleşmemesi ile mevcudiyeti teyit edilecek olan varlıktır.
Zamanlama farkları	Bir dönemde kâr veya zararda muhasebeleştirilen ancak vergi kanun veya düzenlemelerince başka bir dönemin vergiye tabi gelirine dahil edilen gelir ve giderlerdir.

2

Cevap 2- Finansal tablolarda değişik derecelerde ve değişik bileşimlerde kullanılan birkaç farklı ölçüm esası bulunmaktadır. Bu ölçüm esasları aşağıdaki şekilde sıralanmaktadır: (30P)

(a) Tarihi Maliyet: Varlıklar elde edildikleri tarihte alımları için ödenen nakit veya nakit benzerlerinin tutarları ile veya onlara karşılık verilen varlıkların gerçeğe uygun değerleri ile ölçümlenir. Borçlar borç karşılığında elde edilenin tutarı ile veya işletmenin normal faaliyetlerinden kaynaklanan borçlarda, örneğin, gelir vergilerinde olduğu gibi, borcun kapatılması için gereken nakit veya nakit benzerlerinin tutarı ile gösterilir.

(b) Cari Maliyet: Varlıklar aynı varlığın veya bu varlıkla eşdeğer olan bir varlığın alınması için halihazırda gereken nakit veya nakit benzerlerinin tutarı ile gösterilirler. Borçlar, yükümlülüğün kapatılması için gereken nakit ve nakit benzerlerinin iskonto edilmemiş tutarları ile gösterilir.

(c) Gerçekleşebilir Değer (Ödeme Değeri): Varlıklar, işletmenin normal faaliyet koşullarında, bir varlığın elden çıkarılması halinde ele geçecek olan nakit ve nakit benzerlerinin tutarıdır. Borçlar, işletmenin normal faaliyet koşullarında, kapatılmaları için ödenmesi gereken nakit ve nakit benzeri değerlerin iskonto edilmemiş tutarları ile gösterilir.

(d) Bugünkü Değer: Varlıklar, işletmenin normal faaliyet koşullarında, ileride yaratacakları net nakit girişlerinin bugünkü iskonto edilmiş değerleri ile gösterilirler. Borçlar, işletmenin normal faaliyet koşullarında, kapatılmaları için ileride ödenmesi gereken net nakit çıkışlarının bugünkü iskonto edilmiş değerleri ile gösterilir.

Finansal tabloların hazırlanmasında işletmelerce en çok kullanılan ölçüm esası **tarihi maliyet** esasıdır. Bu esas diğer ölçüm esasları ile birlikte kullanılır. Örneğin, stoklar genellikle maliyet veya net gerçekleşebilir değerden küçük olanı ile ölçümlenir, menkul kıymetler piyasa değeri ile ölçümlenebilir, emeklilik borcu bugünkü değeri

TÜRMOB

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TURKEY)

ile ölçümlenir. Bunlara ilave olarak, bazı işletmeler tarihi maliyet esasının fiyat değişikliklerinin parasal olmayan kalemler üzerindeki etkisini göstermekte yetersiz kalması nedeniyle cari maliyet esasını kullanırlar.

Cevap 3-(40P)

İlgili dönemler için stoklar hesap grubuna ilişkin muhasebe politikasındaki değişimden dolayı ortaya çıkan açılış ve kapanış stok değerlerindeki net değişim, satışların maliyeti tutarını 10.000.- TL azaltacaktır. Bunun neticesinde oluşacak gelir tablosu aşağıdaki gibi düzenlenecektir.

GELİR TABLOSU		
01 ARALIK - 31 ARALIK 2016 DÖNEMİ		
	2016	2015 Yeni
Satışlar	500.000.-	400.000.-
Satışların Maliyeti	-190.000	-150.000
Brüt Kar/Zarar	310.000.-	250.000.-
Genel Yönetim Giderleri	-120.000	-100.000.-
Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri	-50.000	-30.000
Net Kar/Zarar	140.000	120.000.-

Yeni düzenlenen gelir tablosu ile döneme ilişkin yeni net kar/zarar 70.000.- TL ve 60.000.- TL olarak hesap edilecektir ve bu bilgiler doğrultusunda düzenlenecek olan özkaynak değişim tablosu ise aşağıdaki gibi oluşturulacaktır.

ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOSU		
31 ARALIK 2016 DÖNEMİ		
	G.Yıl K/Z	G.Yıl K/Z
	-	-
Stok değerlendirme politikası değişikliği	20.000.-	-
	-	-
2015 tarihi için yeni kar zarar	120.000.-	110.000.-
31 Aralık 2015	140.000.-	110.000.-
Dönem Kar/Zararı	140.000.-	130.000.-
31 Aralık 2016	280.000.-	240.000.-

*Yukarıdaki tabloda Özkaynak Değişim Tablosunun sadece ilgili kısmı ve kalemleri değişiklik öncesi (gri alan ile sunulan) ve sonrası olarak sunulmaktadır.